

§ 66**Yttrande över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder**

RS 2023-1037

Sammanfattning

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat *promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder*, till Region Stockholm för yttrande.

Beslutsunderlag

- Regionrådsberedningens skrivelse - Yttrande över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder
- Regiondirektörens tjänsteutlåtande - Yttrande över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder
- Promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder

Yrkanden

Ordförande Aida Hadžialić (S) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 28 februari 2024 (bilaga).

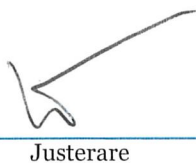
Beslut

Regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder.

Skickas till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Ordförande
Justerare

Exp. datum

Sign.

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder

Föredragande regionråd: Jens Sjöström

Ärendebeskrivning

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat *promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder*, till Region Stockholm för yttrande.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder.

Regionrådsberedningens motivering

Regionrådsberedningen delar till fullo regiondirektörens tjänsteutlåtande och ställer sig bakom att det utgör yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder.

Det är i princip oundvikligt att obehag i någon form uppkommer vid bygg-, rivnings och markåtgärder. Därför är det viktigt att åtgärderna planeras och utförs med aktsamhet för att undvika att orimliga konsekvenser och skador uppkommer för personer och egendom. Det är viktigt att det eventuella obehaget som byggprojekt kan orsaka omgivningen är rimligt i förhållande till de samhällsvinster som investeringar i bland annat tunnelbana och vårdfastigheter resulterar i måste göras. Region Stockholm är positiv till promemorians syfte men anser att de föreslagna lagtextformuleringarna i § 2a riskerar att tolkas för brett och skapa både kostnadsökningar och fler frågor än vad de syftar till att besvara.

Bland annat uppkommer stora mängder bergmassor i samband med byggnationer. Om den föreslagna lagändringen genomförs finns det risk att bygg- och anläggningsprojekt i länet bidrar till ökad klimat- och miljöpåverkan och kostnader då bergsmassor inte kan hanteras på ett cirkulärt och ur ett klimatperspektiv rimligt sätt.

SKRIVELSE
2024-02-28

RS 2023-1037

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder

Aida Hadžialić

Jens Sjöström

Regionstyrelsen

Yttrande över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet över promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder.

Sammanfattning

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat *promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder*, till Region Stockholm för yttrande. I promemorian föreslår landsbygds- och infrastrukturdepartementet att kravet på aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder, det vill säga det allmänna kravet att planera och utföra åtgärderna med aktsamhet så att personer och egendom inte skadas och minsta möjliga obehag uppstår, ska komma till tydligt uttryck i plan- och bygglagen (2010:900).

Region Stockholm är positiv till promemorians syfte men anser att de föreslagna lagtextformuleringarna i § 2a det vill säga *egendom inte skadas* och *minsta möjliga obehag* riskerar att tolkas för brett och skapa fler frågor än vad de syftar till att besvara. Förändringen kan då gå längre än vad som anges i Boverkets nuvarande föreskrifter. Region Stockholm anser att det i princip är oundvikligt att obehag i någon form uppkommer vid bygg-, rivnings och markåtgärder. Åtgärder för att undvika minsta möjliga obehag kan vara kostnadsdrivande och stå i orimlig proportion till de arbeten som behöver göras. Region Stockholm föreslår därför en alternativ formulering.

Bakgrund

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat *promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder*, till Region Stockholm för yttrande. I promemorian föreslår landsbygds- och infrastrukturdepartementet att kravet på aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder, det vill säga det allmänna kravet att planera och utföra åtgärderna med aktsamhet så att personer och egendom inte skadas och minsta möjliga obehag uppstår, ska komma till tydligt uttryck i plan- och

bygglagen (2010:900). Kravet, som i dag preciseras i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, syftar till att begränsa risken för skada på person och egendom eller att det uppstår obehag för bland annat kvarboende och närboende i samband med bygg-, rivnings- och markåtgärder.

Vidare föreslås att regeringens stöd för att bemyndiga Boverket att meddela sådana föreskrifter samt Boverkets stöd för att meddela sådana föreskrifter kommer till tydligt uttryck i plan- och bygglagen samt plan- och byggförordningen (2011:338). Lag- och förordningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Ärendet har beretts i samråd med trafikförvaltningen, förvaltningen för utbyggd tunnelbana och Locum AB.

Region Stockholms yttrande

Region Stockholm är positiv till promemorians syfte men anser att de föreslagna lagtextformuleringarna i § 2a, det vill säga *egendom inte skadas* och *minsta möjliga obehag*, riskerar att tolkas för brett och skapa fler frågor än vad de syftar till att besvara. Förändringen kan då gå längre än vad som anges i Boverkets nuvarande föreskrifter.

Region Stockholm förvaltar, bygger och utvecklar via bolaget Locum AB två miljoner kvadratmeter vårdfastigheter. Locum AB genomför omkring 600 byggprojekt varje år i form av nybyggnationer, hyresgästpassningar, teknisk upprustning och löpande underhåll. Region Stockholm har också i uppdrag att bygga ut Stockholms tunnelbana med 18 stationer och tre mil nya spår. En utbyggnation av tunnelbanan möjliggör byggandet av 130 500 nya bostäder. De stora byggprojekten i länet påverkar både människor, ekonomi, klimat och miljö. Bland annat uppkommer stora mängder bergmassor i samband med byggnationer. För att minska klimat- och miljöpåverkan och kostnader från hantering av bergmassor beslutade under hösten 2023 Region Stockholm, Länsstyrelsen i Stockholm, Storsthlm, Trafikverket och Stockholms stad om en strategi för hantering av massor (RS 2023-0397). Om den föreslagna lagändringen genomförs finns det risk att bygg- och anläggningsprojekt i länet bidrar till ökad klimat- och miljöpåverkan och kostnader.

Region Stockholm anser att det i princip är oundvikligt att obehag i någon form uppkommer vid bygg-, rivnings och markåtgärder. Därför är det viktigt att åtgärderna planeras och utförs med aktsamhet för att undvika att orimliga konsekvenser och skador uppkommer för personer och egendom i

förhållande till det arbete som ska utföras. Tidsaspekten för arbetenas genomförande är viktigt att ta i beaktande. Åtgärder för att undvika minsta möjliga obehag kan vara kostnadsdrivande och stå i orimlig proportion till de arbeten som behöver göras. Tidskrävande arbeten har en större dignitet att ta hänsyn till avseende obehag eller skada. Region Stockholm föreslår därför följande formulering:

Bygg-, rivnings- och markåtgärder ska planeras och utföras med aktsamhet för att undvika att orimliga konsekvenser och skador uppkommer för personer och egendom i förhållande till det arbete som ska utföras.

Region Stockholm anser avslutningsvis att det på ett tydligare sätt bör framgå hur den föreslagna lagändringen i PBL förhåller sig till övrig lagstiftning så som skadeståndsrättsliga regleringar i PBL och miljöbalken med tillhörande regelverk så som hänsynsregler, rimlighetsavvägningar och tillsyn men också ansvarsfördelning för uppföljning. Om allt för mycket regleras i myndigheternas föreskrifter ökar risken för dubbelkommandon och bristande samordning, vilket kan skapa stora problem för dem som föreskrifterna vänder sig till.

Ekonomiska konsekvenser

Åtgärder för att undvika ”minsta möjliga obehag” kan vara kostnadsdrivande och stå i orimlig proportion till de arbeten som behöver göras. Region Stockholm bedömer att om förslaget genomförs kan det medföra ökade kostnader för Region Stockholm och Locum AB för exempelvis bullerdämpande åtgärder i projektet för utbyggnation av tunnelbanan och byggprojekt som leds av Locum AB.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

1. Promemorian Aktsamhet vid bygg-, rivnings- och markåtgärder

Beslutsexpediering

1. Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Godkänd av Emma Lennartsson, 2024-01-29